

Kronika obce Zelenecká Lhota

Rok 1957

Počasí a úroda

Počasí při jarních pracích bylo příznivé. V dubnu sucho, v květnu jen jednou pršelo, i v červnu bylo sucho. V červenci do 10tého ještě sucho, teploty až 37 °, ale na sv. Sedmi bratří pršelo a deštivé počasí potrvalo i začátku žní a tím posekané obilí žita a ječmeny značně prorostly. Sýpka obilí byla mnohem menší než v roce 1956. Ku konci žní se počasí ustálilo a deště začaly opět při sklizni bramborů a na počátku sklizně řepy. 10. října se počasí zlepšilo a udrželo se až do skončení prací v polích.

Volby do MNV

Ve schůzi MNV dne 7. ledna 1957 byla ustanovena komise pro volby do MNV. Navrženi Hruška Josef, Zmátlík Josef, Brodský František, Valenta Josef, Makovec Zdeněk a Hosová Marie.

Před volbami byla opravena úřadovna MNV čp. 8.

Dne 31. května 1957 byla konána schůze nově zvoleného MNV. Zvoleni byli: Jakubec Albert, čp.5, předseda MNV, Čuban Jaroslav, čp.35, tajemník MNV, Hruška Josef, čp.27, Zmátlík Josef, čp.45, Krčmařík František, čp.28, Makovec Zdeněk, čp.53, Tesař Josef, čp.13, Bartoň Václav, čp.31, Egrt František, čp.30, Viták František, čp.21 a Příbylý František, čp.24. Po složení slibu zahrána hymna.

Maškary

Dne 10.února 1957 měla být uspořádána tradiční maškaráda. Mělo přijet 40 bruslařů z Mladé Boleslavi, protože pršelo, bruslení se nekonalo.

Stavba kůlny u čp. 39

Panu Klabanovi čp. 39 povoleno postavit kolnu na obecním pozemku směrem k rybníčku.

Slintavka dobytka

Dne 4. března 1957 bylo jednáno o očkování dobytka proti slintavce, jež se vyskytla na našem okrese 10. března tohoto roku.

Prodejna Jednoty

Na jaře 1957 šel pan Šíp do důchodu. Čubanová Květa požádala MNV, aby mohla prodávat v Jednotě (obchod se smíšeným zbožím) a do prodejny nastoupila. Prodejna byla v domě pana Šípa v čp.59.

Sběr hadrů kostí a papíru

Sběr hadrů kostí a papíru provede Příbylý Frant., Havel Frant. a školní děti.

Akce Z

V akci Z bude vysázeno 300 topolů, 100 borovic, 2000 olší a 100 habrů. Vysázení se provede po celé obci. O vysázení stromů se postará Příbylý František a Brodský Frant.

Zemědělství

Dne 6. května 1957 ještě nejsou dokončeny jarní polní práce, není doseta řepa. V červenci probíhala senoseč dobře. Plán hospodářského zvířectva byl 247 kusů, v obci bylo 269 kusů. Dne 7. října 1957 byly vyoraný již 2/3 bramborů a řepu začal první sklízet František Havel.

Kronika obce Zelenecká Lhota

Sníh v květnu

Dne 6.května 1957 napadlo do rána velké množství sněhu, takže všechno bylo bílé – stromy, domy i pole. Stromy v té době již kvetly. Ráno byla mlha, po vyjití slunce sníh rychle zmizel.

Dětské odpoledne

Dne 16. června 1957 bylo uspořádáno dětské odpoledne. Průvod s alegorickými vozy s náměty pohádek přešel přes vesnici až na náves, kde byly instalovány zábavné podniky. Svépomocí byla zřízena střelnice, vypůjčen kolotoč a houpačky ze střední školy z Dolního Bousova, tyče ke šplhání se zavěšenými buřty a cukrovím, atd. Celý průvod byl filmován.

Mičurinský kroužek

Ve škole se žáci v Mičurinském kroužku pustili do pěstování hliznatých begoní na základě zkušeností z minulého roku. Byla vyseta semena, přepíchány rostliny a každý dostal 2 květiny k domácímu pěstování. Dalších asi 80 rostlin zůstalo ve škole s tím, že na začátku školního roku dostanou všichni po jedné rozkvetlé rostlině. Děti se rozhodly zúčastnit výstavy mladých mičurinců v Jičíně.

Stany u Haltýře

Dne 10.července 1957 za vedení řídícího učitele Josefa Zmátlíka si postavili žáci zdejší školy stany pod Horama u mostku. Tábořili ve dne i v noci. Stravu dodali rodiče vždy 2–3 rodiny denně. Stanovalo 30 dětí, postaveno 5 stanů. Počasí bylo velmi nepříznivé, ale přesto se dětem ve stanech velmi líbilo.

Oprava obecní váhy

V červenci 1957 usneseno bylo opravit obecní váhu. Dne 19. listopadu 1957 bylo jednáno o dokončení opravy váhy. Předseda MNV Jakubec Albert zajistí na ONV fošny.

Oprava střechy ve škole

Ve škole byla opravena stavebním podnikem z Jičína střecha a krytina nahrazena asbestovými deskami. Náklad činil přes 9.000 Kčs.

Pokuta za nedostavení se do schůze

Tajemník MNV Jaroslav Čuban dal návrh, aby kdo se nedostaví do schůze, byl pokutován částkou 10.000 Kčs.

Rybník u Haltýře

MNV učiní dotaz na ONV zda je možno zřídit rybník u Haltýře.

Úmrtí presidenta Zápotockého

Dne 14. listopadu 1957 se sešel MNV k uctění památky zesnulého našeho presidenta Antonína Zápotockého. Památka byla uctěna 2 minutami ticha. O jeho práci a díle promluvil soudruh Jaroslav Čuban, tajemník MNV.

Kronika obce Zelenecká Lhota

Volba presidenta

Dne 19. listopadu 1957 v 11:15 hod. vysílal státní rozhlas a televize volbu nového presidenta ČSR. Jednomyslně byl zvolen s. Antonín Novotný.

Nabídka pozemků Julie Dovolové

V listopadu 1957 nabídla Julie Dovolová své pozemky JZD. Místní národní výbor to schválil a jmenovaná bude žádat o důchod.

Založení druhého Jednotného zemědělského družstva v Zelenecké Lhotě

Do roku 1957 pracovali všichni zemědělci soukromě. Měli svá pole (případně pronajatá), svůj dobytek, své stroje – zkrátka celé své hospodářství. Sympatie pro socialistické hospodaření v JZD v obci všeobecně nebyly. Ve špičkových pracích si vypomáhali někteří susedé, nebo pomáhali ti, kteří neměli pozemky, nebo měli pozemků málo. Kvůli vysokým dodávkám nebyl o zemědělskou půdu zájem, naopak byla snaha zbavit se půdy pronajaté a mít jen to své. Zbavit se půdy se pokoušelo zejména několik starších zemědělců, kteří nestačili obhospodařovat své pozemky a plnit dodávky. Místní národní výbor proto stál každou chvíli před problémem co s pozemky a kdo je bude obhospodařovat.

V roce 1957 v obci nikdo nevlastnil traktor, větší zemědělci měli pár koní, někteří pouze jednoho a řada zemědělců pouze krávy. Orali, seli a svázeli kravským potahem. Také pomáhali větším zemědělcům a oni jim za to orali a zaseli. Stroje byly malé – běžné (pluhy, brány, sečky, sekačky mlátičky). V létě 1956 poslal ONV do vsi svého pracovníka, soudruha Fidru z KNV a ten na schůzích, ale i osobním rozhovorem vyzýval občany, aby uvažovali o založení JZD. Zemědělcům se, ale do JZD nechtělo. Byla to přece jen velká změna.

Na jaře 1957 začalo velké zakládání JZD v celém okrese. Předseda ONV z Jičína s. Elis tenkrát řekl: „Zemědělci nechtějí, to je jako kdyby stáli na hrázi rybníka, jen tam skočit, ale je to studené, tak se jim tam nechce skočit, ale každý tam musí. Kdo nedobrovolně, tak ho tam strčíme a pak už bude záležet na nich, jak budou plavat, ale utopit je nenecháme.“

Dne 28. února 1957 byla veřejná schůze MNV, kde se jednalo o JZD. Referát přednesl ing. Bořil z Dětenic. Diskuze byla velmi rušná, ale závěr zatím žádný.

Dne 18. července 1957 opět jednáno na MNV o socializaci vesnice. Na vedoucího zemědělské evidence byl navržen a schválen Krčmařík František.

Dne 22. července 1957 se konala schůze KSC, na které přednesl svůj referát soudruh Němeček z Jičína o významu zemědělské velkovýroby založením jednotných zemědělských družstev. V závěru přesvědčoval přítomné členy pro založení JZD. Přítomní členové strany uznali výhody společného hospodaření a podepsali první přihlášky: Tomášů Václav – zedník 1ha, Tomášů Antonín – lesní dělník 1ha, Tesař Josef – 2ha, Viták František – truhlář 2ha.

Po těchto přihláškách si začal razit cestu nový život na naší vesnici. V příštích dnech začala přesvědčovací akce místních zemědělců členy ONV, KSC a i dělníku z jičínských továren, jak lépe a levněji vyrábět v našem zemědělství. Přesvědčovací akce trvala asi 3 týdny. Agitátoři říkali: „Ubude vám dřina, budete mít vodovod apod.“. O stavbě vodovodu se ve vsi jednalo 35 roků. Občané a zemědělci se před agitátory schovávali a i zamykali dveře před nimi. Na okresním aktivu Fr.Podhajský, předseda KNV z Bačalek, napadl Jaroslava Čubana, že neagituje, i když je tajemníkem MNV. Na jeho řeč odpověděl tehdejší předseda ONV: „On nemusí, my na to máme své lidi.“

Na ONV do Jičína byli voláni neplniči dodávek: Dovol Josef (12 ha), Ulrich František (13 ha) a Kelbich Bohumil (8 ha), protože pro stáří a nemoc nebyli schopni zajistit řádné hospodaření a tím plnit dodávky. Tito zemědělci nabídli své pozemky (případně část) MNV k obhospodařování a slíbili vstup do JZD, když bude založeno. Také Jan Linka (21 ha) neplnil jemu předepsané dodávky, které byly velké, a proto ONV začal s likvidací jeho hospodářství. Ing. Novotný, zaměstnanec ONV, rozdělil – rozepsal pozemky Linky, Ulricha, Dvola a Kelbicha do nuceného nájmu ostatním

Kronika obce Zelenecká Lhota

zemědělcům. Tak byly přiděleny pozemky 1 až 5 ha zemědělcům, kteří již sami dost těžko plnili své povinnosti, tedy řádně obdělávat pozemky a plnit dodávky rostlinné i živočišné. Všichni zemědělci odmítli dobrovolně pole k obhospodařování přijmout. Hospodářství Jana Linky (21 ha) mělo být zlikvidováno a on měl jít krmit dobytek na některý státní statek v okrese do jiné obce. Předsedové a funkcionáři z JZD Záhuby, Psinice, Slatiny, Bukvice a Staré Místo přijeli a Linkovo hospodářství prohlédli, rozdělili si 3 koně, 21 kusů hovězího dobytka a prasata. Když toto již bylo takto připraveno, tak na schůzi MNV řekl Josef Vokráčko: „Dopadne to zde jako ve Hřmeníně, tam byli vystěhováni Karlové, Šuda a Lemberk. Dobytek ze vsi odvezou a bude ve vsi o 2 pracovní síly, o koně a dobytek méně a JZD stejně bude, protože být musí. A už se nedá na tom nic měnit. Na to Jaroslav Čuban řekl: „Já se to pokusím ještě zachránit a hned zítra ráno dojedu na okres to projednat.“

Druhý den ráno přelo a jemu se v dešti do Jičína na motorce nechtělo. Po delším uvazování šel telefonovat do Jičína na okres. Zavolal si přímo předsedu ONV s. Elise, že s ním potřebuje nutně mluvit. Odpověděl: „Tak přijed', já jsem tady.“ Ale Jaroslav Čuban na to: „Vždyť hodně prší.“ A on: „A co já proti tomu mám dělat?“ Čuban: „Přijed'te vy k nám do vsi, je to důležité.“ On řekl: „Když je to nutné, tak já přijedu v poledne. Zavolej ještě všechny chlapy.“ Už tušil, o co se asi jedná. Jaroslav Čuban zavolal k jednání předsedu MNV Alberta Jakubce (toho když agitátoři přesvědčovali, tak vzal na ně vidle), Josefa Vokráčka, Františka Krčmaříka a Karla Zemánka, ostatní nebyli doma. Předseda přijel a ptá se: „Co se děje?“ Čuban řekl: „Zemědělci zde ze Lhoty chtějí sami založit JZD, ale mají podmínky. Za prvé, že Linka nebude vystěhován a všechny dobytek i koně zůstanou ve vsi, že se do vsi vrátí Havlův traktor, obecní samovaz, Šudy valník a Linky zrnomet, a že do vsi bude zaveden vodovod. Po delším uvažování předseda ONV řekl: „Souhlasím, tady je má ruka, ale mám také podmínky. Linka nebude mít žádnou funkci v JZD, a že co jste tady, přede mnou podepíšete přihlášky.“ A tak jsme všichni přihlášky vyplnili a podepsali.

Přístupování členů bylo velmi pomalé, ale nakonec se přihlásilo 39 členů. Dne 21. srpna 1957 se konala ustavující schůze JZD v Jednotě u Havlů. Do JZD nevstoupili: Šuda Břetislav, Žďánský Ladislav, Runčák Svatopluk, Bartoň Václav, Šmíd Václav a Adamec Václav. Na ustavující schůzi byli všichni přijmuti bez připomínek, pouze u Františka Ulricha byla připomínka: „Svoje děti poslal mimo domov.“ Přijmut nebyl. Teprve řečí předsedy ONV s. Elise byl přijat.

Po ustavující schůzi pro Jednotné zemědělské družstvo dle stanov bylo povinností nečleny vydělit, tj. výměru jejich půdy odměřit v místech, která by nenarušovala společné hospodaření (lány). Tím každý z nečlenů dostal pozemky jiného zemědělce. Výměra půdy pro nečleny byla na Horách, ve Štěpnici, Příhon od lesa a u Staré rovněž od lesa. Pozemky přidělené nečlenům byly většinou neobdělávané, protože byly z velké části Ulricha Fr. a Kelbicha Boh., kteří uvedené pozemky nechali ladem. Když ing. Šolc z Jičína měl výměru zpracovánu, nechal si nečleny zavolat do úřadovny MNV, aby pozemky jím přidělené přijali a řádně na nich hospodařili. Nikdo ze jmenovaných nesouhlasil, měli připomínky, že z půdy jim přidělené se nedají dodávky plnit, protože je to půda špatná. Vzhledem k podmínkám, při kterých by se nemohli se státem vyrovnat v plnění úkolů, zvolili raději cestu společného hospodaření a všichni, až na jediného Adamce Václava, vstoupili do řad družstevních. Stalo se tak 15. září 1957.

Na podzim roku 1957 byl předáván jednotlivými hospodáři živý a mrtvý inventář.

Za předsedu JZD byl zvolen Jakubec Albert (8 ha), za agronoma hospodáře Krčmařík František (9 ha), za zootechnika Zemánek Karel (12 ha), účetním JZD zvolen Bartoň Stanislav (8 ha), vedoucím stavební čtyř Žďánský Ladislav.

Začátky byly velmi těžké. Nebyly stáje, nebyly sklady, nebyly stroje. Živočišná výroba byla roztříštěna po celé vsi. Někteří družstevníci neměli chuti do práce, říkali: „Čím hůř, tím líp.“ Stavbu nového kravína nebylo možno zajistit, i když v obci bylo několik zedníků, ale nečlenů (Balcar Fr., Klaban Jos., Tomášů Václav). Při úpravách stájí a při stavbě nové drůbežárny pomáhal 71 rok starý Josef Kopecký z čp.28, pod vedením vedoucího stavební skupiny Ladislava Žďánského.

První polní práce: První mez mezi poli byla rozorána dne 6. září 1957 u „Staré“ (pole paní

Kronika obce Zelenecká Lhota

Klabanové čp.23), za přítomnosti občanů: Zemánek Karel, Bartoň František čp.2. Další společné polní práce: Na podzim 1957 – orba, příprava a zasetí ozimé řepky „Za humny“ Jakubcovými a Švorcovými čp.3.

Každá družstevní rodina měla nárok na 50 a polí, tzv. záhumenky, bez ohledu jestli měli 20 ha nebo nic. K tomu může každá rodina držet 1 krávu, 10 až 20 slepic, 10 hus nebo kachen, 1 až 2 vepře, 2 kozy neb ovce.

Úmrtí

4.7. – Růžena Tomášová, čp.38, vdaná, 50 roků

8.12. – Hradecký František, v Osenicích, učil v Zelenecké Lhotě v letech 1919–1928